

[Finansministeren]

folkeskolen og folkekirken og bestemmelserne om Den Kommunale Tjenestemandsret i lov om en kommunal tjenestemandsret.

Lovforslaget omfatter kun Grønlands hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland. For Grønlands hjemmestyres tjenestemænd i Danmark gælder en særlig landsningslov.

Lov om statens tjenestemænd i Grønland indeholder ikke bestemmelser om nedsættelse af en tjenestemandsret, men denne lov vil senere blive søgt ændret, bl.a. med henblik på, at der også på dette område nedsættes en tjenestemandsret.

Begge lovforslag har været forhandlet med Grønlands hjemmestyre.

Lovforslaget om oprettelse af en tjenestemandsret har endvidere været forhandlet af hjemmestyret med De Grønlandske Kommuners Landsforening og de forhandlingsberettigede centralorganisationer.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene og bemærkningerne hertil, skal jeg anmode Folketinget om hurtig og velvillig behandling af forslagene.

Lysholm Christensen (KRF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af næringsloven.
(Lovforslag nr. L 64).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Tom Behnke (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven.
(Ønskenummerplader).
(Lovforslag nr. L 65).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Kim Behnke (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om godkendelse af statslige overenskomster.
(Beslutningsforslag nr. B 10).

Jeg henviser til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Gade (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om erstatning for miljøskader.

(Beslutningsforslag nr. B 11).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 5:

Forespørgsel til miljøministeren [om miljøet og miljø samarbejdet rundt om Østersøen og om, hvilke forbedringer i Østersøkonventionen regeringer agter at foreslå i Østersøkommissionen].

Af Gade (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 15/1 91).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 41:

Forslag til lov om tilskud til strukturprojekter inden for jordbruget.

Af landbrugsministeren (Tørnæs).

(Fremsat 9/1 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Bjørn Westh (S):**

Jeg forstår lovforslaget sådan, at EF-støtteordningen omlægges, således at der bliver større national indflydelse på den støtteordning, der hidtil har eksisteret. Jeg ved ikke, om man kan sige, at det er subsidiaritetsprincippet – hvis det er rigtigt sagt her – der, så vidt jeg har forstået, er stadfæstet af Pave Pius XI, der nu

[Bjørn Westh]

også begynder at indsnige sig i landbrugspolitikken. Det synes vi er udmærket.

Det drejer sig altså om støtteordninger vedrørende forarbejdning og afsætning af fødevarer, og projekterne skal være, så vidt jeg har forstået, nyskabende og produkterne af høj, eksportorienteret forædlingsgrad, der skal give nye afsætningsmuligheder; det skal være til nyinvesteringer, og det skal være afsætningsfremmende.

Det er vi positive over for, men vi vil gerne i udvalget se på de lidt mere detaljerede bestemmelser. Vi vil gerne se på, hvordan udvalget, der skal rådgive, skal være sammensat. Vi vil gerne se på, hvordan medarbejdernes indflydelse og måske også forbrugernes indflydelse kommer ind allerede i udarbejdelsen af sektorplanerne, for det er jo faktisk dér, det afgørende sker, og dér synes vi, det virker for sent, at man begynder at tage andre interesser ind end de rent branchemæssige. Vi vil f.eks. gerne se på, om ting som forbedring af arbejdsmiljøet, måske gennem teknologiske fremskridt, ikke også kunne være støtteberettigede, og så vil vi spørge ministeren, hvordan han over for Folketinget vil redegøre for de prioriteringer, han vil anlægge, når projekterne skal udvælges.

Rønholt (KF):

Lovforslaget, som vi har til behandling i dag, afløser gældende lov af 12. december 1984. Der var dengang et stort flertal for loven, og ved at slå tilbage i Folketingets forhandlinger erfarer jeg, at jeg omtalte det pågældende lovforslag i positive vendinger, hvorfor jeg ser nødvendigheden af og logikken i i dag at være tilsvarende konsekvent med en positiv indstilling.

Lovforslaget drejer sig om at tilvejebringe grundlaget for at kunne yde tilskud til forarbejdning og afsætning af landbrugs- og skovbrugsprodukter. Allerede her kan man registrere noget af den omlægning, der er i landbrugsproduktionen i EF, og som er både tilsigtet og ønsket. EF's selvforsyning med træer og træprodukter er meget lav, hvorimod andre bioprodukter har overskredet selvforsyningsgrænsen på 100 pct. Der er derfor en vis fornøft i denne ændrede prioritering.

Man kan have forskellig opfattelse af betydningen af og behovet for forskellige former for erhvervstilskud, og det gælder for så vidt også det i lovforslaget omtalte, men her gælder som i

andre sammenhænge betydningen af ensartede konkurrenceforhold EF-landenes forarbejdningsevne imellem. Jeg har en forestilling om, at disse ordninger havde en vis betydning for 20-30 år siden, ja måske en større betydning på grund af behovet for udvikling og en forstærket strukturtilpasning, men i dag, hvor få, meget store, andelsejede selskaber – det er i hvert fald hovedindtrykket af de danske forhold – forventer investeringer i ny teknologi i milliardstørrelsen, virker det en smule proportionsforvrængende med de i bemærkningerne til loven omtalte forventede udgifter til tilskud.

Men lad det være, for der er måske en række – og i denne sammenhæng mindre – private virksomheder, der har et mere akut behov for støtte. Allerede her har jeg en begrundet formodning om, at det er vanskeligere for private forarbejdningsevner end for andelsejede, idet jeg bemærker, at i perioden fra 1978 til 1989 er 61 pct. af tilskuddene ydet til investeringer inden for slagterisektoren.

Det kunne i den forbindelse være interessant at se, hvorledes fordelingen var mellem de forskellige selskabstyper. Da det er brancheorganisationerne, der udarbejder sektorplanerne, og brancheorganisationerne, der gennem deres dominans i det rådgivende udvalg indstiller, hvem der skal have tilskuddene, bør landbrugsministeren være opmærksom på, at tilskudsmidlerne anvendes dér, hvor de gør størst gavn. Sorteringen har hidtil fundet sted i EF-Kommissionen, men jeg ser det som et fremskridt, at udvælgelsen fremover sker på nationale præmisser.

Jeg ser positivt på den prioritering af projekterne, der er omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, ligesom hele proceduren fremover ser mindre bureaukratisk ud.

Jeg vil gennem spørgsmål i udvalget vende tilbage til nogle af formuleringerne i bemærkningerne, dersom landbrugsministeren ikke på stående fod kan beskrive, hvad der f.eks. menes med »operationelle programmer« eller udtrykket »globaltilskud«, der i denne sammenhæng er omtalt.

Jeg skal på vegne af Det Konservative Folkeparti anbefale lovforslaget og tilsiger et positivt udvalgsarbejde.

Mejdahl (V):

Siden Danmarks indtræden i EF i 1973 har

[Mejdahl]

landbrugsministeren haft hjemmel til at yde tilskud fra statskassen til investeringer i afsætning og forarbejdning af landbrugsprodukter, hvortil der ydes tilskud fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget.

Denne hjemmel er i årenes løb blevet udvidet gennem flere nye rådsforordninger til at omfatte projekter, der har til formål at udvikle eller rationalisere virksomheder, som beskæftiger sig med behandling, forarbejdning eller afsætning af landbrugsvarer. Pilotprojekter er også omfattet, ligesom der under visse betingelser kan ydes støtte til høstudstyr. Og endelig har man ved den sidste udvidelse taget skovbrugsprodukter og alternative produktionsmetoder, altså økologisk landbrug, med.

Med Rådets forordninger nr. 866 og 867 lægges der op til, at de enkelte medlemslande selv skal have en større indflydelse på udvælgelsesproceduren for projekter, som kan opnå støtte. Det er en ændring, som vi i Venstre hilser med stor tilfredshed, og vi ser frem til, at dette lovforslag, som er en rammelov, der giver ministeren mange bemyndigelser, vil gøre det muligt at forenkle og smidiggøre støtteprocessen.

Jeg har mærket mig, at ordningen ikke fordyrer administrationen, og at engangsudgifterne og driftsudgifterne til edb afholdes inden for landbrugsministerens budgetramme.

Vi mener, det er rigtigt, at vi opretholder det rådgivende udvalg, som er omtalt i § 6; kontrolforanstaltningerne i § 4 må vi finde os i, når der er offentlige tilskudsmidler i projekterne.

I håb om, at Jordbrugsdirektoratet vil forvalte loven smidigt, når den er vedtaget, giver jeg på Venstres vegne landbrugsministeren vor fulde støtte til lovforslaget, og vi vil gerne medvirke til og også opfordre til, at lovforslaget bliver vedtaget hurtigst muligt. Jeg tror, der er nogle, der venter på denne lov.

Birthe Hansen (SF):

Siden 1973 har jordbruget via statskassen fået tilskud til strukturprojekter, som indebærer investeringer i bl.a. forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter. Senere er også skovbrugsprodukter kommet med.

Spørgsmålet i dag kunne være: Hvor længe skal disse utallige mere eller mindre bureaukratiske støtteordninger fortsætte? Men det er der nok ingen der kan eller vil svare på i dag.

En ting kan vi dog glæde os over ved lovforslaget her, nemlig at det enkelte EF-land, altså også Danmark, får mere ansvar for udvælgelse og prioritering af, hvilke projekter der i fremtiden skal støttes og fremsendes til EF-Kommisjonen. Hermed følger også, at en større del af administrationen af ordningen lægges her i Danmark, og det er vi positive over for.

Når ministeren i forslaget opstiller en række nationale udvælgelseskriterier, savner vi helt afgjort ordet sundhed. Hvad enten det drejer sig om forædlingsgrad eller nye afsætningsmuligheder, tror vi, at hensynet til menneskers helbred og sundhedstilstand vil komme til at spille en mere og mere afgørende rolle for, hvilken føde vi vil indtage i fremtiden. Derfor må det også være i sundheden, der skal investeres.

Derfor var jeg glad for at høre, at hr. Bjørn Westh var inde på noget om forbrugerne, for med baggrund i det, jeg lige har sagt, kunne vi ønske os – og håber vi selvfølgelig – at andre er enige med os i, at Forbrugerrådet bør have en plads i det udvalg, landbrugsministeren nedsætter, nemlig til at bistå ved administration af denne lov. Det indre marked, som vi får ret snart, vil også stille store krav til forbrugerbeskyttelse og -oplysning, så mon ikke også en repræsentant for økologisk-biologisk landbrug burde have en plads?

Som sagt er vi positive, og vi håber under udvalgsarbejdet at kunne skabe flertal bl.a. for de ændringer, jeg kort har nævnt her i dag.

Ernst B. Schmidt (FP):

Fremskridtspartiet har tidligere stemt imod lignende forslag både i 1984 og i 1978, så vidt jeg er orienteret, og jeg kan meddele ministeren, at vi vil fortsætte denne linje.

Jeg er lige blevet bekendt med, at man kan kalde det bureaukratiske støtteordninger, og det kan jeg fuldt ud tilslutte mig. Alt med tilskud til erhvervslivet er i bund og grund en forkert erhvervspolitik, og den danske regering burde gøre dette synspunkt gældende i EF. Landbruget i EF er efterhånden en klods om benet på det indre marked. Vi må gøre noget helt andet for landbruget; det vil jeg opfordre ministeren til at arbejde på i stedet for at komme med den slags forslag. Jeg tror ikke, det er til særlig gavn for landbrugserhvervet, navnlig ikke for det, der hedder et bæredygtigt landbrug.

Jette Pors (CD):

CD ser positivt på de nye regler for projekttilskud, som dette lovforslag indeholder. Såvel det større nationale engagement og ansvar i forbindelse med udvælgelsen af projekterne som inddragelse af skovbruget i ordningen kan vi godt støtte. Så medmindre der kommer noget helt afgørende nyt frem under behandlingen i udvalget, kan CD tilsige hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Marianne Jelved (RV):

Det Radikale Venstre kan også tilslutte sig dette lovforslag og ideerne, der ligger bag, men vi synes også, det ville være interessant, hvis man kunne drøfte de indvendinger, Socialdemokratiet er kommet med med hensyn til, hvornår forbrugerne kommer ind i diskussionen om, hvordan investeringerne skal bruges. Vi vil være åbne for en diskussion om dette under udvalgsarbejdet.

Lysholm Christensen (KRF):

Også fra Kristeligt Folkepartis side skal der lyde en positiv indstilling til de principper, der er foreslået her, nemlig en omlægning af støtteordningerne til forarbejdning og afsætning m.v. Det er helt naturligt, finder vi, at det overgår til en national fordeling, således at vi her i landet har større indflydelse på, hvilke formål der skal støttes; det er et udmærket princip.

Det kan godt være, at ministeren skal have lidt snor i, om det nu også er de rigtige projekter, der bliver støttet. Vi kan måske tænke os at stille nogle opklarende spørgsmål om, hvordan vi sikrer os, at pengene bliver kanaliseret de rigtige steder hen.

Men vi kan tilslutte os tanken om større national indflydelse, forenkling osv., og vi medvirker gerne til en hurtig gennemførelse af lovforslaget.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Jeg vil først takke ordførerne for deres positive modtagelse af lovforslaget og sige, at jeg er indstillet på at se på de spørgsmål, som er blevet rejst under debatten, i udvalget. Jeg vil meget gerne opfordre til, at vi får en så hurtig udvalgsbehandling som overhovedet muligt. Der er nogle projekter, som afventer, at vi kan få dette gennemført så hurtigt, som det overhovedet kan lade sig gøre.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Det er blot et enkelt spørgsmål til hr. Rønholt. Jeg forstod, at hr. Rønholt var meget imod store andelsejede virksomheder, og jeg vil gerne spørge hr. Rønholt: Er Det Konservative Folkeparti imod de fusioner, der er foregået, eller er det kun, fordi det er andelsejede virksomheder, hr. Rønholt er så aggressiv?

(Kort bemærkning).

Rønholt (KF):

Nej, jeg ser det som en helt klar nødvendighed. Dansk landbrugs styrke ligger netop i, at man fusionerer disse forarbejdningsvirksomheder, men det, jeg måske frygter en smule, er, at der på et tidspunkt kun findes én virksomhed inden for hver produktionsgren, altså en slags monopol, som ikke giver det tilstrækkelige modspil over for prisdannelsen og over for landmændene. Det er det, jeg frygter mest.

Jeg tror i og for sig, at en ligelig fordeling eller en rimelig fordeling mellem andelsejede og private virksomheder ville være til gavn for dansk landbrug som en slags positivt modspil, hvor man kan matche hinanden. Det tror jeg giver styrke og ikke monopoldannelser.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Forstår jeg hr. Rønholt rigtigt: at det, MD Foods har lavet, er godt, men det, Danisco har lavet med sukker, er dårligt?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 42: